

RELIEFUL FORMAT PE GRESII

Gresiile sunt roci sedimentare consolidate, rezultate prin cimentarea fragmentelor de dimensiunea nisipului. Ca și în cazul conglomeratelor, gresiile sunt în general roci rezistente la eroziune, rezistența fiind condiționată de grosimea pachetelor de roci, și de natura liantului. Referitor la natura cimentului, acest liant poate fi de natura calcaroasă, feruginoasă, silicioasă sau argiloasă. Referitor la grosimea pachetelor de roci, gresiile apar sub formă unor bancuri sau intercalații cu grosimi centimetrice, adesea cu grosimi decimetrice și mai rar cu grosimi metrice.

Gresiile, au o răspândire deosebită, în aria flișului carpatic, atât în flișul intern, cât și în cel extern. În domeniul montan, acestea apar și în flișul transcarpatic. Pe suprafețe mai mici, gresiile sunt prezente și în unitatea pericarpatică, îndeosebi în dealurile subcarpatice înalte. Pe suprafețe mai mici, gresiile se întâlnesc și în unitățile de podiș, așa cum este cazul cu gresiile din Pod. Someșan, sau cu cele din Pod. Sucevei, sau Pod. Central Moldovenesc. În aria montană, se găsesc cele mai mari varietăți de gresii, depuse în medii marine diferite, motiv pentru care, poartă și denumiri specifice.

TIPURI DE GRESII: Gresia de **Tarcău, Fusaru, Lucăcești, Prisaca, Kliwa.**

RELIEFUL format pe gresii, se remarcă prin masivitate, dar și prin diversitatea formelor de relief, întrucât rezistența la eroziune, este practic diferită. Astfel, relieful pe gresii, se remarcă prin altitudini relativ mari, iar formele cele mai frecvente, sunt culmile montane de regula înguste și prelungi. În funcție de durezza rocii, în relief se mențin vârfuri izolate, de regulă de formă piramidală care reprezintă adesea martori de rezistență litologică (Vf. Bivolul din M. Stânișoarei, Măgura Tarcău și Vf. Grinduș din M. Tarcăului, Vf. Goru, Lacăuți, Coza din M. Vrancei).

Datorită evoluției rețelei hidrografice, gresiile pot fi secționate de către principalele cursuri de apă, rezultând un relief derivat în care formele majore sunt măgurile și bâtcile (Măgurile Câmpulungului, Slătioarei; după cum bâtcile, sunt forme de relief ceva mai estompate, dar care se mențin în relief, ieșind în evidență dintr-o masă de roci mai moi (Bâtca Doamnei, Bâtca Arsa).

Pe gresii versanții sunt de regula scurți, dar puternic înclinați întâlnindu-se atât versanți liniari, cât mai ales versanți în trepte. Aceste particularități sunt valabile pentru toți munții flișului. Datorită proceselor periglaciare, care au avut loc în Pleistocen, în baza versanților, pot să se păstreze trene de grohotișuri, majoritatea inactive sau pot să apară forme de racord de tipul glacisurilor.

VĂILE sunt relativ înguste, și frecvent capătă aspectul de defileuri, cum ar fi Valea Moldovei, în sectorul montan: Defileul de la Pojorâta-Sadova, Prisaca Dornei, Molid, Păltinoasa. În cazul unor gresii mai puțin rezistente, local apar și forme reziduale, sau dimpotrivă de eroziune selectivă, în care pot să apară stânci cu forme bizare, de căciuli, pălării, coloane, turnuri. În Subcarpați, gresiile sunt răspunzătoare, în menținerea unor culmi și dealuri subcarpatice, la altitudini mari, de regulă de peste 800 m (Răiuț, Oușoru, Răchitași, etc.) Asemenea situații se înregistrează și în bordura deluroasă din estul Transilvaniei.

În unitățile de podiș, gresiile sunt mai puțin rezistente, și formează pachete cu grosimi mai mici, dar se mențin în relief, formând platouri, și interfluvii cu caracter mixt, structural și petrografic. În unele situații pe gresii slab cimentate, pot să apară forme de relief rezultate prin eroziune selectivă, așa cum este cazul cu relieful format pe gresii de la marginea vestică a Podișului Someșan, unde se întâlnesc forme zoomorfe și antropomorfe, grupate într-o rezervație științifică, numită Grădina Zmeilor. În cazul consolidării parțiale, a unor nisipuri, rezultă și un relief de trovanți, în Podișul Piemontan Getic.